

5.7.2013

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי

המרכז לחקר הוראת השפה והספרות הערבית ע"ש ד"ר אברהם סעדי

סיכום שנתי לשנה"ל תשע"ג:

מאת: ד"ר סלים אבו ג'אבר- ראש המרכז

מאז הקמתו של המרכז לחקר הוראת השפה והספרות הערבית ודרכי הוראתה במכללת קיי, החל המרכז לפעול ליישום המטרות שהוצבו לו, הן בתוך המכללה והן בקרב האוכלוסייה הערבית בדרום, ובעיקר בקרב בתי"ס במגזר הערבי. עיקר מטרות אלה: שיפור ההוראה של השפה הערבית במסגרת ההכשרה להוראה, קידום התפתחותם המקצועית של מורים כמומחים להוראת השפה הערבית, פיתוח מצינויות בשפה הערבית אצל סטודנטים המתכשרים להוראה ועידוד מחקר בהוראת השפה הערבית. בנוסף לכך, תמיד שאף ראש המרכז וצוותו לפתח תכניות לקידום הוראת השפה הערבית אשר ישענו על פדגוגיות חדשניות נתמכות טכנולוגיה של המאה ה-21. על כן, תכנית העבודה השנתית של המרכז ופעילויותיו לשנה"ל תשע"ג באה כדי לבטא את המטרות ולבצען הלכה למעשה.

אפשר למקד את הפעילות של המרכז לשנה זו במישורים הבאים:

א- השלמת וסיום קורס מומחה להוראת השפה הערבית, אשר הסתיים בסמסטר א'. קרוב ל- 24 מורים ומורות להוראת השפה והספרות הערבית, סיימו את הקורס הנ"ל (240 שעות). בקורס זה נחשפו המשתתפים למיומנויות הוראת השפה במאה ה-21 כולל חשיפה למגוון של שיטות הוראה חלופיות ופדגוגיות חדשניות. הקורס היה בשיתוף עם משרד החינוך וביה"ס לפיתוח מקצועי במכללה. בתאריך 7.7.2013, יתקיים טקס חלוקת תעודות לבוגרים מטעם מכללת קיי ומשרד החינוך.

ב- עידוד הקריאה והיצירה הספרותית בשפה הערבית בקרב התלמידים בבתי"ס במגזר, בעיקר בבתי"ס עמיתים. פרויקט זה מלווה בתמיכתם ובעזרתם של הסטודנטים המתנסים בארבעה בתי ספר: אלרחמה ברהט, אלעטאונה בחורה, אלמוסתקבל בשגב שלום ובאלסייד ביישוב אלסייד. המדריכים הפדגוגים לשפה הערבית: ד"ר סאלם אלעטאונה וד"ר אחמד אלעטאונה מלווים את הפרויקט הן בתוך בתי"ס והן במכללה בהנחיית והדרכת הסטודנטים אשר מיישמים את הפרויקט עם התלמידים. לקראת סוף השנה, נבחרו היצירות של התלמידים שהשתתפו בפרויקט והתוצר יפורסם בספר בהוצאה מיוחדת במהלך חופשת הקיץ.

ג- הרצאות אורחים: מתחילת שנה"ל, המרכז אירח מיטב הסופרים והמשוררים משני המגזרים כמו: הסופר מוחמד עלי טאהא, אשר העביר הרצאה במסגרת "מפגש הספרות- תרבותי" בנושא: החוויה הספרותית שלי בכתיבה של הסיפור. מפגש זה התקיים בשיתוף עם ובתמיכת האקדמיה ללשון הערבית בישראל. ההרצאה השנייה, היתה במסגרת "מפגש משוררים", אשר השתתפו בה שלושה משוררים והם: פרופ' פארוק מואסי, פיני ותמר רבנו. המפגש התקיים בשיתוף עם החוג ללימודי החינוך במסגרת הסמינר המכללתי עם ד"ר אמנון גלסנר.

ד- כנסים: המרכז קיים כנס ארצי בשיתוף עם האקדמיה ללשון הערבית במכללת אלקאסמי בתחום הוראת השפה והספרות הערבית. נושא הכנס היה: **"אסטרטגיות ושיטות חדשניות בהוראת השפה הערבית בעדין של גלובליזציה"**. הכנס התקיים ב-1.5.2013, בהשתתפות מרצים לשפה הערבית וסטודנטים במכללה כמו כן, השתתפו בכנס זה מורים, מדריכים, מפקחים לשפה הערבית במגזר הערבי בדרום.

ה- פרויקט תמיכה בילידים חולים בבי"ח סורוקה: בשיתוף עם קרן אברהמים סעדי ז"ל, ובהתנדבותם של סטודנטיות ערביות במכללה, המרכז יזם פרויקט תמיכה רגשית וסיוע לילדים חולים המאושפזים לתקופות ארוכות במחלקת הילדים בבי"ח סורוקה בבאר שבע. הסטודנטיות המתנדבות, בליווי של מומחים בביה"ח קיימו פעילויות חינוכיות ופדגוגיות שונות במהלך סמסטר ב'. חמש סטודנטיות התנדבו ב-50 שעות, תמורת 2000 ₪ לכל אחת, אשר תורם אותם קרן אברהמים סעדי ז"ל. הסטודנטיות המתנדבות הן: **זינב אלעמור, עביר אלאטרש, ופאא אלמסעודין, וטן אלעטאונה ואכתמאל אבו חאמד**.

טקס חלוקת המלגות למתנדבות התקיים בתאריך 27.6.2013 בהשתתפות נציגי ביה"ח סורוקה, דיקנית הסטודנטים, משפחת ד"ר אברהמים עדנאן, נציגי ראן ד"ר אברהמים עדנאן, הנהלת המכללה, ראש וצוות המרכז, מרצים, המתנדבות וסטודנטים מהמגזר הבדואי במכללת קיי.

ו- אתר של המרכז: האתר מופעל מתחילת השנה ובאחריותה של גב' מיכל סטריר ומר ח'אלד אגבאריה. באתר זה מועלים כל החדשות של המרכז: פעילויות שונות, הרצאות אורחים, סדנאות, ימי עיון וכנסים. כמו כן, מופיעים באתר כל העלונים האלקטרוניים **"אשכולות"** שיצאו לאור עד היום.

ז- "אשכולות- עלון לשוני": זהו עלון לשוני אלקטרוני שאפשר למצוא אותו באתר של המרכז, בעריכתו של ד"ר מוסא אבו שארב. עלון זה יוצא לאור כמעט כל חודש ועוסק בלשון הערבית ודרכי הוראתה גם במכללה וגם בבתי"ס. העלון נחשב למקור יסודי וחשוב לסטודנטים והמורים לשפה הערבית אשר מסייע להם בתחומי הלשון הערבית ודרכי הוראתה. כמו כן הוא עוסק בטכניקות של סיכום, בהבנת הנקרא, בקריאה מדעית-ביקורתית ובהבעה בעל פה ובכתב. עד כה יצא לאור 10 עלונים, כאשר כל שנה או שנתיים, המרכז יוציא לאור את כל העלונים בחוברת פרסום מיוחדת.

ח- ספרים לבוגרים בטקס הבוגרים הקרוב: בשיתוף עם קרן ד"ר אברהמים סעדי ז"ל והמשפחה, המרכז כבר רכש יותר מ-70 ספרים כמספר הבוגרים בתכנית ההכשרה לבי"ס יסודי והגננות במגזר הערבי. זו השנה השלישית ברצף שהמרכז מגייס ספרים בתחום ההוראה כמתנה לבוגרים במגזר.

ט- בנוסף לכל הפעילות הענפה הזו, ראש המרכז, ד"ר סלים אבו ג'אבר והצוות, נמצאים בעיצומו של תהליך גיוס ספרי לימוד והוראת השפה והספרות הערבית. יש לציין לשבח את תרומתה של האקדמיה ללשון הערבית בישראל, וכן האקדמיה ללשון הערבית במכללת אלקאסמי, אשר תרמו את כל הספרים וכתבי העת שיצאו לאור עד כה. כמו כן, אני רוצה להודות לכל צוות המרכז, הנהלת המכללה וד"ר ריבה לוינצ'וק, ראש המחלקה לקשרי חוץ במכללה, אשר מסייעים לי ותומכים רבות בקידום ובניהול המרכז, ובעיקר בקיום תכניות המרכז כמתוכנן. תודה מיוחדת לקרן אברהמים סעדי ז"ל והמשפחה הנדיבה על התרומה השנתית, אשר מעניקה למרכז שנקרא ע"ש בנם היקר לכולנו.